

Buskerudplanen - Med hjerte for Buskerud. Høringsuttalelse fra Nesbyen kommune

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
43/26	Kommunestyret	30.04.2026

Kommunedirektørens innstilling

Nesbyen kommune slutter seg til hørings svar fra Regionrådet for Hallingdal, som vedlagt i vedlegg 1. I tillegg oversendes høringsinnspill fra Nesbyen kommune som beskrevet i saken.

Vedlegg

- 1 Vedlegg 1 Regionrådet Hallingdal Høyring Buskerudplanen**
- 2 Vedlegg 2 BFK Høringsbrev**
- 3 Vedlegg 3 BFK saksutredning**
- 4 Vedlegg 4 BFK Buskerudplanen plandokument**

Saksopplysninger

Denne saken er utarbeidet i etterkant av behandling i de politiske utvalgene, som en oppfølging av sak 31/2026 i formannskapet (sak 30/2026 i Hovedutvalg for Plan og utvikling og sak 11/2026 i Hovedutvalg for Livsløp). Saken er utarbeidet etter at kommunen fikk utsatt høringsfristen til senest 4. mai, slik at kommunestyret kunne få en mer utførlig sak til behandling nå.

Buskerud fylkeskommune har sendt forslag til «Buskerudplanen – med hjerte for Buskerud» på høring. Planen er en ny tverrfaglig og helhetlig plan for hele fylket. Den følger opp fylkets regionale planstrategi som ble vedtatt i fylkestinget i oktober 2024. Planen skal være fylkets fremste verktøy til å samarbeid mot våre politiske utviklingsmål.

Buskerudplanen – Med hjerte for Buskerud inneholder 3 utviklingsmål med 11 satsingsområder:

- Mer innenforskap: Buskerud er et inkluderende samfunn der alle deltar og bidrar aktivt.
- Omstilling og verdiskaping: Buskerud lykkes med omstilling og verdiskaping.
- Natur og kulturverdier i et generasjonsperspektiv: Buskerud forvalter sine natur- og kulturverdier i et generasjonsperspektiv.

I tillegg er det et kapittel om areal- og mobilitet med 6 prioriterte regionale tema og tiltak.

Buskerudplanen skal både gi overordnet retning for samfunnsutviklingen og inneholde tiltak som setter felles politiske ambisjoner til konkret handling. Som tverrfaglig regional plan skal Buskerudplanen når den vedtas også erstatte gjeldende Regional plan for areal- og transport (2018).

Fylkeskommune skriver at Buskerud skal være en region der vi skaper gode liv for alle innbyggere. I fellesskap skal vi bygge en region hvor det er godt å leve, bo, komme på besøk og jobbe. Samtidig står fylket overfor store og sammensatte utfordringer i en tid preget av usikkerhet og endring. Buskerudplanen skal samle kommuner, fylkeskommunen, staten, næringsliv og frivillighet om en langvarig satsing for å møte regionens viktigste utfordringer. Bred involvering i planprosessen legger grunnlaget for en ny plan- og gjennomføringskultur med sterkere eierskap, samordning og prioritering.

En ny plan- og gjennomføringskultur innebærer derfor at Buskerudplanen brukes aktivt som:

- Felles referanse for politiske og administrative prioriteringer
- Rammeverk for samarbeid mellom kommuner, fylkeskommune og andre private og statlige aktører
- Utgangspunkt for læring, justering og videreutvikling av innsats.

Buskerud fylkeskommune har samlet informasjon knyttet til høringen her: [Buskerudplanen – vi ønsker innspill - Buskerud fylkeskommune](#)

Vurdering

Nesbyen kommune har gitt innspill i løpet av prosessen gjennom planprogram og fram mot Buskerudplanen slik den foreligger nå, gjennom deltakelse på fylkessamling, nettmøter og politisk behandling av planprogram. Samtidig har prosessen gått relativt raskt fram mot Buskerudplanen slik den nå foreligger. Forslag til høringssvar fra Nesbyen kommune som supplerer Regionrådets uttalelse i vedlegg 1 og delvis er hentet fra Gol og Flå kommuner sine høringsuttalelser samt egne kommunale innspill følger her:

Høringssvar fra Nesbyen kommune:

Regionrådet for Hallingdal behandlet planen med en felles uttalelse i sitt møte 26. – 27.3.2026 (vedlegg 1). Nesbyen kommune er part i regionrådet og har deltatt i behandlingen av saken der. Vi har stilt oss bak uttalelsen i Regionrådet og gjentar derfor ikke innhold i den her. Men Nesbyen kommune vil i tillegg gi noen egne innspill og vurderinger som kan utfylle felles uttalelse fra Regionrådet. Vi vil særlig løfte fram og kommentere følgende:

Generelt om Buskerudplanen

Det er positivt at Buskerud fylkeskommune har utarbeidet en helhetlig plan, der samfunnsutvikling ses tverrfaglig. Videre er det positivt at planen får fram at det er ulikheter innad i fylket og kommunen ser det som riktig å løfte fram de store målene som har blitt forankret i prosessen fram mot selve Buskerudplanen. Nesbyen kommune vil likevel peke på de ulike delkapitlene og at tiltakene hadde styrket seg enda mer om det tverrfaglige perspektivet

hadde vært noe mer innarbeidet (uavhengig av fylkeskommunens organisering). Vi har forståelse for at begrensede tidsrammer kan spille inn i slike prosesser. Vi håper at kommunens innspill og merknader kan komme til nytte i videre behandling av planen i fylkeskommunen.

Kap. 3 Mer innenforskap

Nesbyen kommune støtter prioriteringen av innenforskap som satsingsområde. For å opprettholde og videreutvikle de videregående skolene i Hallingdal er en i stor grad avhengig av et bærekraftig befolkningsgrunnlag og tidlig innsats i barnehager og skoler. For å lykkes med mer innenforskap må vi lykkes tidlig og ha målrettede tiltak med gode overganger som følger individet fra starten av barnets liv, i barnehage, gjennom hele utdanningsløpet og ut i voksenlivet. Kunnskap fra forskning og praksiserfaring viser at tidlige tiltak gir størst og mest varig effekt samt dokumentert sterk sammenheng med senere læringsutbytte og gjennomføring i videregående opplæring. En systematisk og tidlig innsats er dermed en sentral faktor for å redusere utenforskap og styrke samfunnets tilgang til arbeidskraft over tid.

Kommunene står overfor betydelige rekrutteringsutfordringer framover. Ambisjonene om tidlig innsats og økt innenforskap må realiseres ved å sikre tilstrekkelig tilgang på kvalifiserte ansatte. Bl.a. må nasjonale krav om minimum 60% barnehagelærerdekning innen 2030 i barnehagene møtes med kraftfulle tiltak for å styrke rekruttering og utdanningskapasitet. Det er også stort behov for lærere, spesialpedagoger og andre med barnehagefaglig utdanning i grunnskolen samt i andre fagområder. Det er derfor nødvendig med flere kvalifiseringsløp, fleksible og desentraliserte utdanningstilbud og modeller for kvalifisering gjennom arbeid og studium parallelt.

Kap. 4 Omstilling og verdiskaping

Pkt. 4.2 omhandler innovasjon i offentlig sektor, innen helse og omsorg spesielt.

Pkt. 4.3 omhandler vekstoppfølgning og innovasjon i bedrifter.

Begge kapitlene omhandler innovasjon og produktivitet, og det forutsettes at kommunene er samarbeidspart. Begge kapitler har tiltak som innebærer å utarbeide verktøykasser som støtte i utviklingsarbeidet. Nesbyen kommune ser det som en fordel om en tydeliggjør at disse to kapitlene med tiltak vil utvikles og følges i sammenheng, da det vil styrke læring og utvikling til det beste for begge sektorer.

Kap. 5 Natur- og kulturverdier i et generasjonsperspektiv

Pkt. 5.1 Buskerud som en besøksattraktiv region

Det regionale samfunnsoppdraget med tiltak slik det er beskrevet i illustrasjonen på s.34 i plandokumentet fungerer godt. Overskriften på pkt. 5.1 handler om Buskerud som besøksattraktiv region. Beskrivelsen om hvorfor pkt. 5.1 er viktig kunne derfor hatt et bredere fokus og flere tiltak enn kun besøksforvaltning (som er et snevrere begrep enn besøksattraktivitet), dersom det er besøksattraktivitet som er målet. Eventuelt bør en vurdere innholdet i overskriften.

Pkt. 5.1 og 5.2 Natur og kultur som fortrinn samt pkt. 6.2.1 Attraktive byer og steder og 6.2.2 Kulturarv som fortrinn og ressurs.

Her bør prioriteringer, tiltak og virkemidler ses i sammenheng jf. mål om tverrfaglig tilnærming i planen.

Pkt. 5.3 Buskerud mot 2030. På vei mot tusenårsjubileet og et sterkere Buskerud DNA.

Nesbyen mener at det kan bli utfordrende å skape entusiasme rundt Buskerud DNA og fortelling om Buskerud, mens Buskerud sin interessepolitiske plattform – det å utvikle felles budskap og felles prioriteringer som grunnlag for et samla standpunkt og økt nasjonalt gjennomslag for

Buskerud – ja det bør vi ha mye mer av.

Hallingdal som region utgjør nær 40% AV Buskerud sitt areal, og som region spiller Hallingdal en sentral rolle for utvikling, bærekraft og attraktivitet i fylket. Hallingdal er fjellet i Buskerud og vil gjerne bidra i utviklingen. Nesbyen kommune viser videre til Regionrådets høringsinnspill her.

Kap. 6 Areal og mobilitet

Nesbyen kommune ser positivt på at Buskerud fylkeskommune vil dreie areal- og mobilitetsprioriteringene fra detaljstyring til veiledning og gjennomføring i partnerskap. Færre regionale planretningslinjer i den hensikt å få en regional areal- og mobilitetspolitikk som legger større vekt på samspill mellom kommuner, fylkeskommunene, stat og andre aktører fra sivilsamfunnet, er et skritt i riktig retning. Kommunene er planmyndighet og kjenner egne steder best.

Gjennom utvikling av kunnskap og systematisk jobbing med å tolke og anvende statlige planretningslinjer slik at de passer til ulike steder, legges det i større grad opp til å bedre kommunenes forutsetninger for å lykkes som lokal samfunnsutvikler. Dette skaper rom for verdiskaping. Nesbyen mener at en dreining mot veiledning og gjennomføring i partnerskap er svært positivt og riktig i en strategisk plan for Buskerud. Det lokale handlingsrommet må styrkes – ikke svekkes – i det videre arbeidet med Buskerudplanen.

Før Buskerud fylkeskommune gjenoppsto 1.1.2024, så ble bl.a. etablering av fylkesdistriktssentre løftet fram. Nesbyen kommune oppfordrer Buskerud fylkeskommune til å jobbe for å etablere et fylkesdistriktssenter i Hallingdal. Nesbyen kommune er positive til å legge et slikt fylkesdistriktssenter til Nesbyen. Kommunens beliggenhet både geografisk og som «hjertet i Hallingdal» innen bl.a. kultur og historie, gjør at Nesbyen absolutt har de kvalitetene som skal til for at et slik senter skal fungere.

Fylkeskommunen er selv planeiere og gir også innspill i til mange viktige kommunale arealplaner. Mange av disse planene omfatter fjellregionen i Buskerud. Da kan det være faglig fornuftig at ansatte som jobber med disse planene også har sin arbeidsplass i geografisk nærhet til fjellregionen.

Nesbyen er knutepunkt for både Nore og Uvdal, Sigdal og de andre Hallingdalskommunene, noe som må trekkes frem som et stort fortrinn. Kollektivforbindelse med buss og tog gjør at man kan komme seg til mer sentrale strøk fra Nesbyen på en hensiktsmessig måte.